

نامه سردبیر

مقالات این شماره به طور ویژه به دانشگاه های نسل جدید و تمایزات آنها اختصاص یافته است. علت این امر را می توان در نقش مهم دانشگاه ها در نظریات مختلف اقتصاد دانش بنیان و نظام نوآوری دانست که کسی در مورد آن تردیدی ندارد.

اما این نقش بی تردید دانشگاه ها را نباید با محوری بودن آنها در نظام های نوآوری اشتباه گرفت. این اشتباه کلاسیک (که به ویژه در کشور ما عمومیت یافته است) دانشگاه را محور نظام نوآوری می داند و معتقد است که فرآیندهای پژوهش توسعه فناوری و حتی تجاری سازی و حل مشکلات جامعه، همگی باید در بستر دانشگاه اتفاق بیفتند. به عنوان محور نوآوری نادیده انگاشته شود. " بنگاه " موضوعی که باعث می شود نقش در ایران البته این اشتباه دارای ریشه های شناخته شده ای است که مهم ترین آنها امکان تعامل ساده تر دولت با دانشگاه های محدود نسبت به بنگاه های پر شمار کشور است. ضمن اینکه به گونه ای فراگیر چنین انگاشته می شود که بهترین استعدادهای کشور در دانشگاه ها جمع شده اند (در حالی که می دانیم در کشورهای توسعه یافته چنین نیست و مستعدترین نخبگان، راه صنعت و کسب و کار را در پیش می گیرند). اما ریشه این اشتباه هر جا که باشد نتیجه آن تبدیل شدن مدل نوآوری رایج کشور ما به مدل نسل اول مبتنی بر عرضه است یعنی دانشگاه ها متناسب با توانمندی های خود، خروجی هایی را ارائه و سپس از دولت برای تجاری شدن آنها کمک بخواهند.

جالب آن است که این رویه حتی در مورد سیاستی مانند حمایت از شرکت های دانش بنیان نیز جای خود را باز کرده و عمده شرکت های دانش بنیان که تحت حمایت و رشد گلخانه ای قرار گرفته اند هم مشکل بازار دارند زیرا بذر آنها، تحقیقات عرضه محور دانشگاهی است نه نیازهای واقعی بازار. به هر حال امید است به تدریج این اشتباه کلاسیک در نگاه سیاست گذاری کشور اصلاح شود و دانشگاه های ما نیز بتوانند به کارکرد واقعی خود باز گردند.